

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind unele măsuri de implementare și utilizare a decontului precompletat RO e-TVA și valorificarea datelor și informațiilor prin implementarea unui sistem de governanță specific și alte măsuri fiscale

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor:

Având în vedere continuarea măsurilor aplicate de către Guvernul României pentru diminuarea procentului actual de decalaj fiscal al TVA, în conformitate cu țintele din jalonul Planului Național de Redresare și Reziliență, creșterea conformării persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA în vederea îmbunătățirii încasării veniturilor la bugetul de stat consolidat, precum și combaterea fraudei și evaziunii fiscale, este necesară dezvoltarea și implementarea unui instrument pe baza datelor și informațiilor existente în sistemele informatice implementate de nivelul Ministerul Finanțelor și/sau al altor instituții publice, sub forma decontului precompletat al taxei pe valoarea adăugată (decontul precompletat e-TVA).

2.2 Descrierea situației actuale

La nivelul Ministerului Finanțelor, ca urmare a implementării și dezvoltării sistemelor informatice de interes strategic național în domeniul administrării fiscale, s-au creat baze de date care permit valorificarea informațiilor existente în vederea determinării comportamentului fiscal al persoanelor impozabile pentru includerea într-o categorie de risc fiscal.

Evaluarea riscului fiscal al persoanei impozabile și luarea măsurilor legale de către Agenția Națională de Administrare Fiscală în conformitate cu competențele proprii au un caracter de intervenție ulterioară, reprezentând un proces care implică consum de resurse umane și materiale. Aceste acțiuni trebuie să se armonizeze cu obiectivele noii paradigme ale transformării digitale a administrației fiscale, utilizând instrumente moderne care să faciliteze prevenția și implicit schimbarea structurală a comportamentului de conformare a persoanelor impozabile. Această transformare este în acord cu dezvoltarea actuală a societății, cu obiectivele stabilite la nivelul Uniunii Europene și cu recomandările OECD. Aceasta abordare contribuie pe termen mediu și lung la reducerea costurilor bugetare legate de administrarea fiscală a persoanelor impozabile, reducerea costurilor la nivelul persoanelor impozabile rezultate din clarificarea diferitelor aspecte de natură fiscală legate de operațiunile din sfera TVA și a eventualelor dispute în relația cu administrația fiscală, precum și la creșterea încasărilor bugetare ca urmare a conformării fiscale ridicate a

persoanelor impozabile.

Totodată, estimarea la un nivel ridicat a deficitului de încasare la TVA în România, conform documentelor Comisiei Europene, necesită luarea de îndată de măsuri eficiente pentru combaterea fraudei și evaziunii fiscale, în vederea creșterii gradului de colectare a veniturilor bugetare și, implicit, reducerea pierderilor la bugetul de stat.

Astfel, un prim pas în această direcție s-a realizat prin aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 116/2023 privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare prin care a fost creat cadrul legal necesar implementării Sistemului informatic național RO e-TVA. Scopul acestui sistem este de a precompleta informații pe un format electronic conținând elemente similare decontului de TVA și de a le pune la dispoziția persoanelor impozabile prin intermediul Spațiului privat virtual.

Sistemul informatic național RO e-TVA se bazează pe datele și informațiile disponibile în cadrul următoarelor sisteme informatice de interes strategic național în domeniul administrării fiscale, după cum urmează:

- a) Sistemul național privind factura electronică RO e-Factura, prevăzut la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2021 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și factura electronică în România, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea, eliberarea cărții de identitate a vehiculului și certificarea autenticității vehiculelor rutiere în vederea introducerii pe piață, punerii la dispoziție pe piață, înmatriculării sau înregistrării în România, precum și supravegherea pieței pentru acestea, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 139/2022, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Sistemul național RO e-Transport, prevăzut la art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- c) Sistemul național RO e-Sigiliu, reprezentând sigiliul electronic al mărfurilor, prevăzut la art. LVII din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările și completările ulterioare;
- d) Sistemul informatic național RO e-SAF-T, reprezentând fișierul standard de control fiscal, reglementat prin art. 59¹ din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
- e) Sistemul informatic național RO e-Case de marcat electronice, reprezentând Registrul național de evidență a aparatelor de marcat electronice fiscale instalate în județe și în sectoarele municipiului București, prevăzut la art. 3¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

precum și alte date și informații relevante existente în sistemele informatice proprii ale Ministerului Finanțelor, inclusiv din declarațiile fiscale depuse la Agenția Națională de Administrare Fiscală de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA potrivit art. 316 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, inclusiv cele existente în sistemul informatic integrat vamal.

Una dintre măsurile identificate la nivelul Ministerului Finanțelor vizează dezvoltarea unui instrument digital integrator al datelor și informațiilor conținute în aceste sisteme informatice care să contribuie la prevenirea completării eronate a decontului de TVA de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA cu date și informații care nu corespund stării de fapt fiscale a acestora. Fundamentarea adoptării unui astfel de instrument a rezultat și din dialogul frecvent cu mediul de afaceri care a solicitat explicitarea modului în care administrația fiscală utilizează datele aflate la dispoziție și accelerarea procesului de digitalizare al Agenției Naționale de Administrare Fiscală, ceea ce conduce la o transparență crescută în relația cu persoanele impozabile.

2.3 Schimbări preconizate

Actul normativ cuprinde procedura de implementare a decontului precompletat RO e-TVA și modul de guvernare raportat la atribuțiile autorităților implicate în gestionarea acestuia. Decontul precompletat RO e-TVA conține date și informații privind operațiunile economice declarate de către persoanele impozabile și transmise în sistemele informatice ale Ministerului Finanțelor și Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Acesta se transmite, pentru fiecare perioadă fiscală de raportare, persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA, prin intermediul Spațiului privat virtual, până la data de 20 inclusiv a fiecărei luni următoare încheierii perioadei fiscale.

După primirea decontului precompletat RO e-TVA, persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA verifică datele și informațiile precompletate în concordanță cu operațiunile impozabile realizate și starea de fapt fiscală. Indiferent de primirea decontului precompletat RO e-TVA, persoana impozabilă are obligația de a transmite decontul de taxă pe valoarea adăugată până la termenul prevăzut de lege.

În vederea realizării comparabilității, actul normativ reglementează definirea diferențelor semnificative în sensul valorilor care depășesc pragul de semnificație ce îndeplinește condițiile cumulative de minim 20% în cotă procentuală și o valoare absolută de minim 1.000 lei, rezultate din compararea valorilor înscrise în rândurile din decontul de taxă pe valoarea adăugată depus de persoana impozabilă, cu cele corespunzătoare rândurilor din decontul precompletat RO e-TVA. Stabilirea pragului de semnificație în cadrul actului normativ creează premisele conștientizării obiectivelor urmărite de către administrația fiscală și implicit a creșterii conformării voluntare a persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA.

După identificarea diferențelor semnificative, se transmite formularul electronic de notificare „Diferențe operațiuni impozabile RO e-TVA” în Spațiul privat virtual, iar persoana impozabilă înregistrată în scopuri de TVA are obligația transmiterii formularului electronic denumit Notă justificativă privind diferențe RO e-TVA prin mijloacele electronice, ca rezultat al verificărilor realizate asupra diferențelor comunicate. Agenția Națională de Administrare Fiscală analizează Nota justificativă privind diferențe RO e-TVA și dispune

măsurile legale în conformitate cu competențele atribuite și obiectivele actului normativ propus.

Totodată actul normativ reglementează transmiterea, în baza analizei de risc efectuate de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, a formularului „Diferențe operațiuni impozabile RO e-TVA” și în situația în care diferențele identificate sunt sub pragul de semnificație.

Modelele de formulare electronice, modificarea acestora, precum și actualizarea pragului de semnificație se realizează prin ordine de președinte al Agenția Națională de Administrare Fiscală în termenele și condițiile precizate de actul normativ.

De asemenea, se stabilesc sancțiunile aplicabile în cazul netransmiterii Notei justificative privind diferențe RO e-TVA sau a nerespectării termenul legal de transmitere a acesteia.

Suplimentar, actul normativ reglementează faptul că nefurnizarea sau furnizarea parțială a informațiilor solicitate prin Nota justificativă privind diferențe RO e-TVA, reprezintă indicator de risc fiscal privind nivelul de declarare al taxei pe valoare adăugată.. În funcție de nivelul riscului fiscal al persoanei impozabile, stabilit pe baza analizei de risc, aceasta poate face obiectul inspecției fiscale sau controlului antifraudă. De asemenea, se stabilesc și alte situații în care persoana impozabilă înregistrată în scopuri de TVA prezintă risc de rambursare necuvenită a TVA, în plus față de cele deja prevăzute la art. 169 alin. (4) din Codul de procedură fiscală.

Totodată, se stabilește că prevederile referitoare la obligația privind transmiterea, respectiv termenul de transmitere a Notei justificative privind diferențe RO e-TVA, precum și sancțiunile aplicabile, intră în vigoare în termen de 90 de zile de la data publicării ordonanței de urgență în Monitorul Oficial al României.

Decontul precompletat RO e-TVA nu constituie titlu de creanță în sensul Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare și nu generează obligații fiscale în sarcina persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA.

În vederea stabilirii cadrului de guvernanță, actul normativ prevede instituțiile responsabile pentru implementarea, dezvoltarea și gestionarea Sistemul informatic național RO e-TVA, precum și atribuțiile fiecăreia.

De asemenea, se reglementează constituirea Comitetul Național pentru Decontul precompletat RO e-TVA, precum și atribuțiile acestuia.

Se creează premisele simplificării declarațiilor fiscale pe care persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA au obligația să le completeze și să le transmită Agenției Naționale de Administrare Fiscală în situația operaționalizării complete a facturării electronice în România.

De asemenea, se are în vedere și modificarea Codul fiscal în vederea adoptării măsurilor necesare realizării precompletării decontului de TVA în termenul prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2023 privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare.

2.4 Alte informații

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

Îmbunătățirea comportamentului fiscal al contribuabililor și creșterea conformării voluntare vor contribui la reducerea deficitului de încasare la TVA cu efecte pozitive în creșterea încasărilor bugetare.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Reducerea fraudei și evaziunii fiscale contribuie la un mediu concurențial corect cu un impact favorabil dezvoltării economice.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Măsurile propuse în ceea ce privește Sistemul informatic național RO e-TVA au un impact favorabil asupra mediului de afaceri.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Adoptarea actului normativ și implementarea instrumentelor digitale electronice prevăzute în acesta sunt în acord cu obiectivele naționale și europene privind digitalizarea societății în ansamblu.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						

(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii						

cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
4.8. Alte informații						
Implementarea Sistemului informatic național RO e-TVA va avea un impact pozitiv asupra bugetului de stat, însă acesta nu poate fi cuantificat întrucât depinde de nivelul de conformare fiscală a persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA.						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ.

Nu este cazul.

b) acte normative ce vor fi emise ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Este necesară emiterea ordinelor președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru stabilirea structurii modelului de decont precompletat RO e-TVA, modelul formularului „Diferențe operațiuni impozabile RO e-TVA”, modelul „Notei justificative privind diferențe RO e-TVA”, precum și pentru modificarea termenului de depunere al declarațiilor fiscale.

De asemenea, este necesară emiterea ordinului ministrului finanțelor privind constituirea Comitetului Național pentru Decontul precompletat RO e-TVA.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene -

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ urmează a fi supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Finanțelor.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

f) Serviciul de Telecomunicații Speciale

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor în data de iunie 2024 și dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social, constituită la nivelul Ministerului Finanțelor, la data de iunie 2024, la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri de implementare și utilizare a decontului precompletat RO e-TVA și valorificarea datelor și informațiilor prin implementarea unui sistem de guvernare specific și alte măsuri fiscale.

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZĂM FAVORABIL:

SERVICIUL DE TELECOMUNICAȚII SPECIALE

General ing. IONEL-SORIN BĂLAN

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU